

Stručni rad

KULTURA U OSNOVNOJ ŠKOLI

Metka Lakota, profesorica razrednega pouka

Osnovna šola Ludvika Pliberška Maribor

Sažetak

U ovom članku sažet ću važnost kulture u osnovnoj školi i predstaviti aktivnosti školske izložbe Ludvik koja u Osnovnoj školi Ludvika Pliberška u Mariboru djeluje više od 25 godina, a bila sam i mentor aktivnost od samog početka. Članak je primjer dobre prakse, kako približavamo kulturu učenicima i kako su učenici ti koji osmišljavaju mjesečni kulturni događaj u školi zajedno s pozvanim umjetnicima - izlagačima.

Ključne riječi: kultura, izložbeni centar Ludvik, događaji

1. Uvod

Rad naše školske izložbe Ludvik zapravo je godišnji projekt usmjeren na galerijsko obrazovanje, koji ima jasan cilj i svrhu za podizanje kvalitete aktivnog kulturnog sudjelovanja učenika i aktivnih dionika programa, kao i učitelja, roditelja i mještana. Dugogodišnjim djelovanjem postigli smo da je naša škola postala žarište kulturnih programa koji promiču kreativnost i povezivanje mjesta i škole.

„Kulturna škola sustavno povezuje kulturnu i školsku sferu, koje su neizostavan partner u procesu obrazovanja. »[1]

Ako kroz povijest pogledamo što je kultura i kako utječe na čovjeka, što znači i na što se odnosi, možemo reći sljedeće:

„Kultura (od latinske riječi cultura, izvedena iz colere, što znači, „kultivirati“) općenito se odnosi na oblike ljudske aktivnosti i simboličke strukture koje takvoj djelatnosti daju značenje. Različite definicije "kulture" odražavaju različite teorijske osnove za razumijevanje ili kriterije za procjenu ljudske aktivnosti.

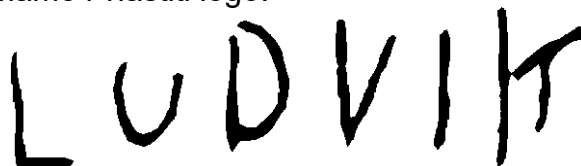
U najširem smislu, pojam kulture označava sve proizvode pojedinca, grupe ili društva inteligentnih bića. To uključuje tehniku, umjetnost, znanost kao i moralne sustave te karakteristična ponašanja i navike odabranih inteligentnih entiteta. Međutim, izraz ima preciznije značenje u različitim područjima ljudskog djelovanja.

Različita ljudska društva imaju različite kulture, ali osobna kultura pojedinca može se razlikovati od kulture drugog, stoga je važno očuvanje zajedničkog ljudskog iskustva, takozvano nasljeđe civilizacije, gdje je sačuvana prošlost i iskustvo cjelokupnog čovječanstva, u tom je smislu važna i priroda mitologije. ”[2]

U nastavku ću detaljno opisati djelatnost kulture u našoj osnovnoj školi.

2. Predstavljanje školske izložbe Ludvik

Naša škola, OŠ Ludvika Pliberška Maribor, od 1991. godine ima izložbeni prostor. Ove godine slavimo 27 godina postojanja. Izložbeni prostor nazvali smo Ludvik po Ludviku Pliberšku. Imamo i vlastiti logo.

1. Logotip škole

Kako su učitelji u našoj 149-godišnjoj osnovnoj školi svjesni da je osim obrazovne funkcije, važna i kulturna, organiziramo mjesečne izložbe na kojima se predstavljaju različiti umjetnici.

Izložbe se otvaraju svakog trećeg četvrtka u mjesecu. Na njima se učenici predstavljaju kulturnim programom. Pjevanje, recitiranje, ples i dramatizacija osnovni su elementi svakog otvaranja.

Izložbeni centar Ludvik predstavlja umjetnike koji djeluju na području umjetničke fotografije i fotografije s putovanja. Često imamo priliku diviti se akvarelima, akrilima, uljanim slikama i rezbarijama. Naravno, proizvodi učenika daju posebno mjesto našem izložbenom prostoru.

Tako svake godine pripremamo izložbu likovnih, literarnih i drugih radova naših učenika koji nastaju u okviru najvećeg projekta škole, Prešernovog natječaja.

Čestitke koje naši učenici pažljivo izrađuju također imaju posebno mjesto u našem izložbenom prostoru. U sklopu božićno-novogodišnjih radionica pripremamo izložbu čestitki izrađenih različitim tehnikama.

Postoje i istraživački zadaci nastali u okviru projekta Mladi za napredak Maribora, koje također izlažemo i prikazujemo postignuća naših učenika.

Ne smijemo zaboraviti aktivnosti i rad učenika mlade turističke mladeži naše škole, koji na našoj izložbi dugi niz godina prikazuju turističke smjernice našeg prekrasnog Radvanja pod zelenim Pohorjem.

A ako sve te školske aktivnosti "začinimo" umjetnicima izvana, dobit ćemo spektar prekrasnih izložbi, koje možemo lako nazvati "kultura na Ludviku". U jednoj školskoj godini u našoj školi bude postavljeno osam do devet izložbi.

Izložba je namijenjena široj javnosti i otvorenog je tipa. Iznad svega, osim kulturnog duha koji nastojimo usaditi našim učenicima, važna je i povezanost s mjestom i školom.

U pravilu, izložbe traju tri do četiri tjedna i unaprijed su planirane u godišnjem planu rada škole.

Vjerujemo da izložba daje školi kulturni pečat i namijenjena je učenicima i vanjskim posjetiteljima.

Kratak sažetak izložbe:

- susret s autorom (odredi se datum izložbe, trajanje izložbe, naslov, datum i vrijeme otvaranja),
- izrada kataloga, koji je sastavni dio svake izložbe
- oblikovanje pozivnica,
- priprema kulturnog programa,
- otvaranje,
- društveni dio.

Na kraju, s ponosom možemo reći da smo 2009. godine dobili naslov Kulturne škole i s njim logotip na razini države, koji je sastavni dio voditelja naše škole. Dobili smo i plaketu izvrsnosti u području kulture, u okviru natjecanja i natječaja Javnog fonda Republike Slovenije za kulturne djelatnosti. Godine 2021. dodatno smo potvrdili naziv kulturne škole.

2. Logotip kulturne škole

3. Primer organizacije izložbe

Kroz praktične pojedinosti svake izložbe prikazat ću tijekom ove izložbe. Pokrivala sam komponente koje određuju izložbu od samog početka do kraja njenog postavljanja. To su komponente: poziv na izložbu, katalog s predstavljanjem autora i program koji su učenici pripremili pod mentorstvom učitelja.

- Poziv na izložbu

Pozivnica sadrži osnovne dijelove koji najavljuju sam događaj u izložbenom centru. Kada će se to dogoditi, kada će se događati, tko izlaže u izložbenom prostoru i naslov izložbe uz dodatak jedne fotografije radova koji će biti izloženi.

[POVEZNICA NA POZIVNICU](#)

- Katalog izložbe:

Katalog se sastoji od četiri formata A5 listova. Prvi list sadrži osnovne podatke o izložbi, poput naslova, imena autora i datuma otvaranja. Slijedi predstavljanje autora izložbe s biografijom i radom, zatim fotografije umjetničkih djela predstavljenih u izložbenom prostoru. Ovdje bih trebala spomenuti i ponovno naglasiti da se na izložbi nalaze umjetnici iz područja fotografije, akrila, akvarela, skulpture, kao i naši učenici u posebnim prilikama, poput Prešernovog natječaja, božićnih i novogodišnjih čestitki, prezentacije istraživačkih zadataka...

[POVEZNICA NA KATALOG](#)

- Kulturni program izložbe:

Kulturni program izložbe središte je svake izložbe. Održava se jednom mjesečno, obično svakog trećeg četvrtka u 17 sati. Traje oko 45 minuta. Ovdje nastupaju naši učenici. Pjevaju, recitiraju, sviraju instrumente, plešu. Autor izložbe predstavlja se otvaranjem izložbe koja obično traje tri tjedna. Nakon kulturnog događaja slijedi kratka zakuska u školskoj menzi. Kao što sam ranije spomenula, napustili smo određene aktivnosti vezane uz izložbu zbog pandemije ove godine i prenijeli događaje na Internet.

[POVEZNICA NA KUTURNI PROGRAM](#)

-Knjiga utisaka:

Svaka izložba popraćena je knjigom dojmova, u koju posjetitelji napišu svoja mišljenja i dojmove na izložbi tri pohvale od djece koja su nastupila, ali i od mentora.

Na donjoj poveznici možete vidjeti sve detalje izložbe od početka instalacije do kraja.

<https://www.ludvik.si/interesne-dejavnosti/razstavisce-ludvik/razstave-arhiv/>

4. Zaključak

Kultura u osnovnoj školi je važna. Učenici razvijaju osjećaj za estetiku, gradi se samopouzdanje tijekom nastupa, a na svakoj izložbi postoji mješavina različitih generacija koje dovode do umjetničkog doživljaja događaja kao takvog te dogradnje i oblikovanja učeničkog samopouzdanja.

Na kraju moram napomenuti da je u 27 godina naša škola ugostila oko 225 izložbi, a time i kulturnih događanja, na što smo izuzetno ponosni.

Valja napomenuti da smo u vrijeme COVID-19 mjeta izložbu naravno stavili na Internet. Sve izložbe, uživo i digitalne, mogu se pogledati na web stranici škole: <https://www.ludvik.si/> pod karticom Izložba Ludvik.

5. Literatura

- [1] Javni sklad republike Slovenije za kulturne dejavnosti. URL: <https://www.jskd.si/> (1.8.2021.)
- [2] Kultura. URL: <https://sl.wikipedia.org/wiki/Kultura> (1.8.2021)
- [3] Osnovna šola Ludvika Pliberška Maribor. URL: <https://www.ludvik.si> (1.8.2021)